

KONGEVALGENE I 1320 OG 1326

Af Knud Prange

Arkivar, mag. art. Knud Prange viser ved personalhistoriske studier, at det i 1320 er kong Erik Menveds råd, der indsætter hertug Kristoffer som konge af Danmark, og han mener, at det er rådet, der ved kongeskiftet repræsenterer kontinuiteten i landets styre. Ved en analyse af personalforholdene omkring det revolutionære kongeskifte i 1326 vises, at den ny håndfæstnings beseglere består af en »valgforsamling«, der, foruden hertug Valdemars egne sønderjyske tilhængere omfatter en gruppe af mænd, der var fremtrædende før 1320 og medlemmer af kong Kristoffers eget råd. Heri ses et forsøg på at knytte en tråd til den ved kongeskiftet i 1320 fungerende instans for derved at forlene oprøret med et skær af lovlighed.

Den 13. november 1319 døde kong Erik Menved og efterlod sig et splid-agligt og halvt opløst rige. Allerede 1312 havde sjællandske bønder gjort oprør mod kongen, men var blevet slået, og kongen »lod mange bønder hænge ved København«. Året efter rejste jyderne sig, og denne gang stod bønderne ikke alene, de var ledet af fremtrædende adelsmænd – Niels Brok d. æ. (nr. 19), der tidligere havde været medlem af kongens råd, var en af dem. Også denne opstand blev slået ned, og den 6. juli 1314 anklagede kongen på Viborg landsting 21 jyder for hemmelig eller åbenbar forståelse med de fredløse og for anstiftelse af oprøret i 1313. Mindst halvdelen af de anklagede var riddere, det var altså en del af »rigets bedste mænd«, der havde rejst sig mod kongen. Som man kunne vente, blev der slået hårdt til, alle de anklagede blev dømt fra liv og gods. Det er klart, at de mænd, der var dommere ved denne proces, er blevet udvalgt blandt kongens trofaste tilhængere, man ved endda om flere af dem, at de var medlemmer af kongens råd, for eksempel Lave Aagesen (nr. 2), Jens Nielsen (nr. 6), Peder Mule (nr. 3) og Laurids Jensen (nr. 5). Der kan næppe være tvivl om, at også resten af dommerne har tilhørt kredsen omkring kong Erik.

Kilderne:

Artiklen bygger næsten udelukkende på samtidige dokumenter og breve. Disse foreligger trykt, på originalsproget i Diplomatarium Danicum og i oversættelse i Danmarks Riges Breve. Brevene er ordnet kronologisk i disse to udgaver, artiklen henviser derfor ikke til bind- og sidetal, men nævner blot årstal og dato, hvorefter det er let at finde pågældende brev. Foruden Diplomatariet er også stamtavlerne i Danmarks Adels Aarbog (forkortet som D. A. A.) gennemgået, og de oplysninger, der herved er fundet om de enkelte beseglere af håndfæstningerne fra 1320 og 1326, er samlet i et særligt bilag. Når en person nævnes med tilføjelse af et nummer, henviser dette til bilaget.

Det lykkedes en stor del af de dødsdømte oprørere at flygte, og de blev ikke de eneste, der måtte rømme land og rige. Kongen kom i åben kamp med sin broder, hertug Kristoffer, og med ærkebisp Esger Juul, der begge måtte flygte fra Danmark. Selvom den åbne modstand således blev slået ned, var landets forhold alligevel fortvivlede. Erik Menveds politik havde krævet store pengesummer, og da selv hårde skatteudskrivninger ikke slog til, blev store dele af landet pantsat. De holstenske grever, Johan og Gerhard havde hele Fyn som pant, og marsken Ludvig Albertsen havde rådighed over alle kronens indtægter i Skåne.

Også kongens personlige forhold havde været ulykkelige. Dronningen døde i sommeren 1319, og alle deres 14 børn var døde i en ung alder. Der var altså ingen tronfølger eller enkedronning, der kunne være et naturligt samlingsmærke; det eneste organ, der kunne repræsentere kontinuiteten, var den afdøde konges råd.

Der var i 1319 to personer der kunne komme på tale som kongsemner: den sønderjyske hertug Erik 2., der var oldebarn af kong Abel og altså tilhørte kongeslægtenes ældre linje, og den afdøde konges broder, hertug Kristoffer. Begge muligheder har været overvejet, og der må bag kulisserne være ført et politisk spil, som vi i dag knap kan spore. Et enkelt dokument, kendt i referat fra Hvitfeldts Danmarkshistorie, giver dog visse oplysninger. I dette brev, der er udstedt 21. december 1319, gav hertug Kristoffer 4 adelsmænd løfte om »at hvad fordring de kunne bevise overfor ham til hans planers lykkelige gennemførelse, ville han i taknemmelighed stå til regnskab for. Fremdeles hvad folk de tilførte ham til rigets nytte, gavn og beskyttelse, derfor ville han holde dem skadesløs, når han kom til magten«. De 4 mænd, der skulle hjælpe Kristoffer til magten, var marsken Ludvig Albertsen, den tidligere marsk Lave Aagesen, Holger Nielsen og Peder Stygge. Af disse var Ludvig Albertsen (nr. 1) og Lave Aagesen de ældste, og de var begge medlemmer af Erik Menveds råd. Især Ludvig Albertsen sad inde med noget af en nøglestilling. Han var den mest fremtrædende af den afdøde konges fire testamentfuldbyrdere, han var marsk og dermed anfører for hæren, han havde et halvt år tidligere på kongens vegne erobret Hammershus fra ærkebispem, og han havde nu magten på denne vigtige fæstning, og endelig var han som omtalt en af landets hovedkreditorer.

Hertug Kristoffers henvendelse bar frugt. På dagen for den hellige Paulus' omvendelse, den 25. januar 1320, samledes »rigets bedste mænd og almuen« i Viborg for at vælge konge. Valget faldt på Kristoffer, der samme dag vedtog en håndfæstning, der yderligere besegledes af 5 bisper og 15 riddere. Det var selvfølgelig ikke almuen, der bestemte kongevalget, de afgørende har været de mænd, hvis navne findes under håndfæstningen.

Hvem var så de mænd, der valgte den nye konge? Det er nævnt, at

det eneste organ, der i denne situation kunne repræsentere kontinuiteten var Erik Menveds råd, og det er derfor nærliggende at slutte – som også Erik Arup gjorde det¹⁾ – at det var rådet, som udstedte og beseglede håndfæstningen. Der kan imidlertid også tænkes en anden mulighed; beseglerne kan være den nye konges råd, altså Kristoffers egne rådgivere samt de mænd han eventuelt har »arvet« fra sin broders råd. Først en undersøgelse af hver enkelt af de 15 riddere kan give svaret.

Ikke mindre end 7 af disse 15 finder vi side om side som dommere ved processen mod oprørerne i 1314: Lave Aagesen (nr. 2), Peder Mule (nr. 3), Niels Hee (nr. 4), Lars Jensen (nr. 5), Jens Nielsen (nr. 6), Jens Pedersen (nr. 7) og Albert Albertsen (nr. 12). Omtrent halvdelen af beseglerne har altså hørt til Erik Menveds trofaste kreds. Om tre af de 7 »dommere«, Lave Aagesen, Lars Jensen og Jens Nielsen, ved vi med bestemthed, at de var medlemmer af Erik Menveds råd, men også Peder Mule og Jens Pedersen har sandsynligvis været denne konges råder, og dertil kommer Ludvig Albertsen, som ikke var dommer i 1314, men var medlem af rådet.

Om de øvrige beseglere ved vi, at Jens Kande (nr. 8) havde været Erik Menveds særlige udsending, bl. a. i Estland, og han var i det hele taget nært knyttet til kongens politik. Niels Holgersen (nr. 10) var i 1313 medudsteder af et brev om de oprørske bønder sammen med en række af Erik Menveds trofaste mænd og han, Peder Nielsen (nr. 9) og Jens Olafsen (nr. 14) findes også ved en enkelt lejlighed som denne konges forlovere.

I modsætning til disse 12 mænd har Jens Uffesens (nr. 13) forhold til kong Erik været noget svingende. Han lagde sig ud med kongen i 1308, sluttede forlig med ham i 1314, men nævnes i 1318 blandt hertug Kristoffers rådgivere. Arup mener dog²⁾, at han »holdt ud« med kongen til det sidste. De 2 sidste riddere, Niels Skaaning (nr. 11) og Absalon Jensen (nr. 15) har det ikke været muligt at placere politisk.

Af de førstnævnte 13 tilhørte altså 9 (de 7 dommere fra 1314, Ludvig Albertsen og Jens Kande) kredsen omkring Erik Menved og yderligere 3 synes – omend noget løsere – at have været knyttet til kongen. Kun Jens Uffesens stilling forekommer uklar. Det er tydeligt, at vi her har den afdøde konges rådgivere (måske med én undtagelse) og ikke hertug Kristoffers.

Man kan for en sikkerheds skyld gøre en kontraprøve. Under et brev fra 16. eller 17. april 1318 finder man navnene på 17 af hertug Kristoffers rådgivere – kun én af disse, Jens Uffesen, træffes i håndfæstningen. I et brev fra 1. august 1320 nævnes en del af den nyvalgte konges råd, ialt 11 mænd. 4 af dem havde tidligere været Erik Menveds mænd, af de øvrige

¹⁾ Danmarks Historie II, 1932, s. 60 f.

²⁾ Sammesteds s. 60.

7 var kun Jens Uffesen med til at udstede håndfæstningen. Kristoffers rådgivere var altså ikke repræsenteret ved kongevalget i 1320 eller højst repræsenteret med én mand, så de 15 riddere, der beseglede håndfæstningen kan umuligt være udvalgt af Kristoffer. Kredsen må derfor enten have eksisteret som politisk organ allerede før valget – og i så fald må den i kraft af sin sammensætning være identisk med Erik Menveds råd – eller også må den være sammenkaldt specielt til denne lejlighed, og dertil har næppe nogen anden end det gamle råd haft myndighed. Dette fører igen – beseglernes politiske sammensætning taget i betragtning, – til det resultat, at det er Erik Menveds råd, der har foretaget kongevalget i 1320.

Seks år senere begyndte Kristoffers styre at smuldre; hverken politisk eller økonomisk kunne kongen magte forholdene. I marts 1325 døde hertug Erik af Slesvig, og det lykkedes dennes svoger, grev Gerhard af Holsten, at blive formynder for den 10-årige hertug Valdemar, skønt Kristoffer prøvede på at tilegne sig formynderskabet. Dermed havde kongen fået en stærk modstander, og utilfredse stormænd i Danmark havde fået et sted, de kunne søge bistand. Året efter blev der sluttet et regulært forbund mellem kongens modstandere – vi kender dets enkeltheder fra et brev, hertug Valdemar udstedte d. 30. marts 1326. Hertugen lovede, at han »trofast ville bistå de hæderlige mænd, hr. Lars Jensen og Ludvig Albertsen... med subsidier og hjælp af hele vor evne, og vi lover, at vi aldrig vil svigte dem, førend de har opnået fuldstændig oprejsning og en fyldestgørende udsoning med Danmarks konge efter deres forgodtbefindende«. Hertugen overdrog de to adelsmænd sine borge Tranekær og Haderslev, og brevet fortsætter: »Hvis endvidere Danmarks konge eller en anden angriber vort land, skal de med alle deres venner, ejendele og midler urokkelig stå os bi, idet de trofast iler os til hjælp. Og hvis et land eller flere bliver taget eller erhvervet, skal de tilfalde os og vore arvinger...«.

Dette brev blev begyndelsen til revolution i Danmark. Grev Gerhards hær rykkede ind i landet, Jylland og Fyn faldt fra Kristoffer inden april måned var til ende, og kort efter var også resten af riget i grevens hånd. Kong Kristoffer var reelt blevet afsat, og en ny konge skulle vælges. I den foreliggende situation, med grev Gerhards hær i landet, kunne der kun være tale om én tronkandidat, og den 7. juni valgte da 5 bisper og 24 adelige hertug Valdemar af Slesvig til »ny konge«.

Det mest iøjnefaldende grundlag for Valdemars kongedømme var selvfølgelig hans morbroders hær, men det vil være rimeligt at rejse spørgsmålet, om der her blot var tale om en erobrere, der havde sluttet forbund med et par utilfredse og ærgerrige danske stormænd, eller om baggrunden for Kristoffers afsættelse var en udbredt misfornøjelse i Danmark.

For at kaste lys over problemet, vil det være naturligt at betragte de 24 adelsmænd, der beseglede Valdemars håndfæstning. Forsamlingen som helhed var ikke identisk, hverken med Valdemars sønderjyske råd eller med hans senere danske råd, og mange af personerne skulle ikke komme til at spille nogen synderlig politisk rolle i hans kongetid. En stor gruppe må dog betegnes som Valdemars sønderjyske mænd, det er først og fremmest hans farbroder, Abel Valdemarsen (nr. 22) og 3 medlemmer af hans råd, marsken Erik Holck (nr. 21), Ove Iversen (nr. 23) og Jakob Roost (nr. 26). Hertil kommer Povl Pedersen (nr. 24), der i 1314 blev nævnt blandt Valdemars faders »tro mænd« og nok også Peder Gødesen (nr. 38) og Jakob Nielsen (nr. 39), der begge synes at have været løserne knyttet til de sønderjyske hertuger. Til denne gruppe skal måske også regnes Niels Brok d. y. (nr. 29), der var forlover for Valdemars far i 1315. 8 (eller 7) af de 24 beseglere var altså nært knyttet til det sønderjyske hertughus; de havde ikke tidligere spillet nogen rolle i indre dansk politik eller siddet i kongens råd og må følgelig have været til stede ved valget i 1326 i deres egenskaber af hertug Valdemars mænd.

Om 6 af de 24 mænd ved vi, at de på et eller andet tidspunkt har siddet i kong Christoffers råd. Det er Ludvig Albertsen, Lars Jensen, Albert Albertsen (nr. 12), der var i rådet 1320, Niels Brok d. æ. (nr. 19), der også var i rådet 1320, og som endnu 1323 synes at have stået på god fod med Kristoffer, Peder Pedersen (nr. 28), der 1324 nævnes blandt Kristoffers riddere og Lars Larsen (nr. 31), der endnu 26. august 1325 sad i rådet. Ludvig Albertsen og Lars Jensen var allerede før kongevalget gået over på Valdemars side, og det er tænkeligt, at det samme gælder for de 4 andre – tiden er rig på politiske svingninger. Der kan imidlertid tænkes en rimeligere forklaring.

De resterende 10 adelige synes alle at have ført en politisk set tilbage trukket tilværelse mellem 1320 og 1326. Peder Bonde (nr. 33) kan ikke nærmere placeres, men de 9 andre havde alle spillet en vis rolle under Erik Menved. Niels Skaaning (nr. 11) havde således beseglet håndfæstningen i 1320 og må følgelig regnes til Erik Menveds råd. Povl Mogensen (nr. 27), Thorkild Ebbesen (nr. 34), Strange Esgesen (nr. 36) og muligvis Ebbe Galt (nr. 32) havde været dommere i processen 1314, flere af dem havde også på anden måde været knyttet til Erik Menveds politik. Peder Grubbe (nr. 35) og Peder Vædder (nr. 37) havde begge optrådt på Erik Menveds vegne i forbindelse med bondeoprøret 1313, og Jakob Grubbe (nr. 25) og Ove Eskildsen (nr. 30) var – henholdsvis 1315 og 1316 – forlovere for kong Erik. Vi har altså her 9 mænd, der næsten alle var nært knyttet til Erik Menveds politik, og som var trådt i baggrunden, eller skudt i baggrunden, under Kristoffer.

Håndfæstningens 24 beseglere kan således inddeles i 3 omtrent lige store grupper: 8 (eller 7) af hertug Valdemars sønderjyske tilhængere,

6 tidligere eller nuværende medlemmer af Kristoffers råd og 9 (eller 7) af Erik Menveds mænd.

Vi har set, at rådet i 1320 repræsenterede kontinuiteten i landets styre, og vi ved fra senere tider, at rigsrådet sad inde med suveræniteten ved tronskifte. Det vil derfor være naturligt at slutte, at den nye magthaver i 1326 har sammenkaldt en »valgforsamling«, der foruden af hans egne rådgivere bestod af de mænd i Kristoffers råd, der var klare over, at en ændring i landets styre var både ønskelig og uundgåelig. På denne måde ville man undgå helt at sætte rådet – den institution, der 6 år før havde været udtryk for den danske stat – ud af spillet, og man ville have forlenet oprøret med et skær af lovlighed.

Tilbage bliver den tredje gruppe, de mænd der var fremtrædende før 1320 og som repræsenterer utilfredsheden med Kristoffers regering. Gruppens størrelse og dens tilstedeværelse ved valget i 1326 viser, at kong Valdemar ikke blot var erobreren. Han kom ikke ukaldet til Danmark, og han – og grev Gerhard – kunne vente støtte fra i hvert fald en del af den danske adel. Ludvig Albertsen og Lars Jensen stod ikke alene bag oprøret, de havde følgeskab af adskillige fremtrædende ældre stormænd.

★

Håndfæstningen af 25. januar 1320 er besejlet af bisperne af Viborg, Børglum, Århus, Ribe og Dorpat samt af følgende adelige:

1. Loddouici marscalci (marsk Ludvig Albertsen Eberstein, D. A. A. 1892, s. 103). Han optræder som marsk bl. a. 15. 8. 1318, 4. 10. 1318 (kaldes ved denne lejlighed også kong Eriks råd) og 11. 11. 1318. Erik Menved udnævnte ham på sin dødsdag 13. 11. 1319 til en af de 4 testamentfuldbyrdere. Under kong Kristoffer nævnes han som marsk 31. 3. 1320, 29. 5. samme år, og 26. 8. 1321, men derefter kølnes forholdet mellem ham og kongen. Han sluttede 9. 5. 1324 forbund med hertug Erik af Sønderjylland, der lovede at beskytte og værne ham i alle hans retfærdige sager. Det kom ganske vist til et forlig med Kristoffer 26. 8. 1325, men 30. 3. 1326 sluttede Ludvig Albertsen forbund med hertug Valdemar 3. af Sønderjylland, der lovede at bistå ham, til han havde fået oprejsning overfor Kristoffer. Efter Kristoffers afsættelse fik han store forleneringer af kong Valdemar og han var påny marsk 4. 7. 1326.
2. Laghonis quondam marscalci (den tidl. marsk Lave Aagesen Panter, D. A. A. 1892 s. 108). Allerede 1307 var han medlem af Kong Eriks råd (før 22. 1), han nævnes gentagne gange som marsk fra 15. 11. 1309 til 5. 8. 1316, og han var i 1314 (6. 7.) med til at dømme deltagerne i oprøret mod kongen.
3. Petrus Muly de Bæg (Peder Mule af Bæg, D. A. A. 1904 s. 333). Han var forlover for kong Erik 1299 (4. 3.) og 1300 (før 21. 8.). 13. 3. 1304 blev han udpeget til at ligne ledingsskat i Viborg stift, og han optrådte gentagne gange som vidne ved kongebreve – eller som forlover for kongen – i årene fra 1313 (24. 7.) til 1317 (28. 5.); ved den første lejlighed synes han at have været rigskansler. 6. 7. 1314 var han dommer over oprørerne.

4. N. Hee (Niels Hee). År 1300 var han forlover for kong Erik (før 21. 8.); 1304 (13. 3.) skulle han ligne ledingsskat i Hardsyssel, og han var blandt oprørernes dommere i 1314. 17. 8. 1317 var han den ene af lederne af kongens retterting, og han blev 1320 (1. 8. og 5. 10.) nævnt blandt kong Kristoffers råder.
5. Laurencii Ienssun (Lars Jensen Panter, D. A. A. 1892, s. 105). Var medlem af kongens råd 1307 (før 22. 1.), dommer i 1314 og var vidne eller forlover for kongen bl. a. 13. 1. 1312 og 28. 5. 1317. Sidstnævnte år kaldes han 3. 1. kongens råd. Han blev drost efter Kristoffers tronbestigelse (nævnes som sådan bl. a. 8. 4. 1320 og 2. 3. 1323), men kaldes 1324 og 26. 8. 1325 forud drost. Ved sidste lejlighed var han dog stadig medlem af kongens råd. 30. 3. 1326 sluttede han ligesom Ludvig Albertsen forbund med hertug Valdemar, og efter dennes tronbestigelse blev han atter drost (4. 7. 1326).
6. Iohannis Niclæssun de Kaas (Jens Nielsen til Kås, D. A. A. 1899, s. 196). Han var forlover for kongens gæld 20. 11. 1302 og skulle i 1304 ligne ledingsskat i Viborg stift. Også han var medlem af rådet i 1307 og dommer i 1314. Han nævnes som råd for kong Kristoffer bl. a. 1. 8. 1320 og 26. 8. 1325.
7. Iohannis Pætersun (Jens Pedersen Trækkehær af slægten Ravensberg, D. A. A. 1910 s. 349). 1314 var han med til at dømme oprørerne, og samme år (10. 12.) og 1316 (22. 7.) synes han at være rigskansler. 1. 8. 1320 nævnes han blandt kong Kristoffers riddere og råder.
8. Io. Kaan (Jens Kande). Han var 16. 9. 1310 kongens udsending i Estland; 26. 9. 1316 kaldes han i et kongebrev »vor elskede og tro herre, Jens Kande«, og året efter betegnes han i et brev (før 20. 8.) som kongens særlige sendebud. I et pavebrev af 28. 5. 1320 hævdes det, at salig kong Erik fratog ærkebispens adskillige godser idet han udpegede sin ridder, Jens Kande, »som deres forvalter – eller snarere som deres forøder«. 1. 8. 1320 og 11. 6. 1321 var han kong Kristoffers råd, og 9. 9. 1323 og 4. 5. 1324 var han høvedsmand i henholdsvis Reval og Estland.
9. Petri Niclæssun de Ælliruth (Peder Nielsen Galen af Ellerød, D. A. A. 1893 s. 167). Der fandtes i årene omkring 1300 flere adelige med navnet Peder Nielsen, så det er vanskeligt at se i hvilke breve Peder Nielsen af Ellerød optræder. Sikker er det imidlertid, at han 14. 12. 1315 er forlover for kong Erik ved dennes forlig med hertug Erik 2.
10. Nicholai Holgærsun (Niels Holgersen Krognos, D. A. A. 1893, s. 271). Han var i 1313 (omkring 28. 8.) medudsteder af en erklæring om, at de oprørske bønder i Jylland havde underkastet sig kongen, og 11. 11. 1318 var han forlover ved kong Eriks forlig med Håkon 5. af Norge.
11. Nicholai Scaning (Niels Skaaning). 16. 8. 1326 var han med til at anerkende kongens lensbrev til grev Gerhard.
12. Alberti Albærtsun (Albert Albertsen Eberstein, D. A. A. 1892, s. 102). Broder til ovennævnte Ludvig Albertsen (nr. 1). Han nævnes gentagne gange som vidne ved kongebreve eller som forlover for kong Erik, således 16. 8. 1311 og 30. 6. 1319, og han var dommer over oprørerne i 1314. 23. 8. 1320 var han kong Kristoffers råd, og 15. 8. 1326 og 30. 1. 1327 var han vidne ved 2 breve udstedt af kong Valdemar.
13. Iohannis Offæsun (Jens Uffesen Neb, D. A. A. 1906, s. 302). Han var blandt de adelige, der rømte fra togtet mod Sverige 1308, men han sluttede 1314 forlig med kong Erik (før 6. 7.?) og var året efter dennes forlover (14. 12.). 1318 nævnes han blandt hertug Kristoffers rådgivere (16. eller 17. 4.), og 1320 sad han i kong Kristoffers råd (1. 8. og 5. 10.). 1326 var han råd hos

- kong Valdemar (15. 8.). Jens Uffesen var søn af drost Uffe Nielsen Neb og svoger til marsk Stig Andersen. Hans broder, Niels Uffesen, rømte også fra Sverigestogtet 1308, men var død inden retsopgøret i 1314. Sønnen, Peder Nielsen var dommer i processen 1314.
14. Iohannis Olæfsun (Jens Olafsen Saltensee, D. A. A. 1914, s. 393). Var forlover for kong Erik 14. 12. 1315 og for kong Kristoffer 3. 5. 1326.
15. Absolonis Ienssun (Absalon Jensen Ulfeldt, D. A. A. 1923, s. 504). Han beseglede 1326 kong Valdemars forleningsbrev til Ludvig Albertsen (5. 7.) og forleningsbrevet til grev Gerhard (16. 8.).

Håndfæstningen af 7. juni 1326 er beseglet af bisperne af Børglum, Odense, Ribe, Viborg og Århus samt af følgende adelige:

16. Laurencii Jøns sun quondam dapiferi (Lars Jensen Panter, se ovenfor nr. 5).
17. Alberti Albrictsun (Albert Albertsen Eberstein, se ovenfor nr. 12).
18. Lodouici Albrictsun (Ludvig Albertsen Eberstein, se ovenfor nr. 1).
19. Nicolai Brock senioris (Niels Brok den ældre, D. A. A. 1889, s. 98) 5. 3. 1302 var han foged på Skanderborg, 13. 3. 1304 blev han udpeget til at beregne ledingsskat i Århus stift, og 1307 nævnes han som medlem af kong Eriks råd (før 22. 1.). 1313 anklagede kongen ham for forræderi (måske 28. 2.), det gentog sig året efter (før 6. 7.), hvor han tillige blev mistænkt for at være skyld i Erik Klippings død, og han blev 6. 7. 1314 dømt fra liv og gods. 19. 11. 1316, 16. eller 17. 4. 1318 og 1. 8. 1320 var han Kristoffers råd, og i 1323 (omkring 16. 8.) tildømte kongen ham jordegods i Jylland.
20. Nicolai Scaning (Niels Skaaning, se ovenfor nr. 11).
21. Marskalci Eriçi (marsk Erik Holck, D. A. A. 1925, s. 426). 14. 12. 1315 og 1318 (ca. 4. 9.) nævnes han som marsk for hertug Erik 2. af Sønderjylland, 7. 3. 1326 som marsk for hertug Valdemar og 2. 2. 1327 som marsk for kong Valdemar.
22. Abel Waldemari (Abel Valdemarsen Sappi, D. A. A. 1914 s. 396). Han var uægte søn af hertug Valdemar 4. og altså onkel til kong Valdemar. Han er flere gange vidne ved breve udstedt af sønderjyske hertuger, således 7. 3. 1326, hvor hertug Valdemar kalder ham »Abel, vor kære farbroder«.
23. Augonis Yuersun (Ove Iversen). Nævnes 7. 3. 1326 blandt hertug Valdemars råder.
24. Pauli Pethersun (Povl Pedersen). Han nævnes i hertug Erik 2. af Sønderjyllands stadfæstelse af Flensborgs stadsret 1. 11. 1314 blandt hertugens »tro mænd« sammen med dennes drost, kansler og ridder Thomas Hak.
25. Iacobi Grubbe (Jakob Grubbe, D. A. A. 1895, s. 153). Var 14. 12. 1315 forlover for kong Erik ved dennes forlig med hertug Erik 2. af Sønderjylland.
26. Iacobi Rostath (Jakob Roost). Han nævnes flere gange i breve udstedt af hertug Erik (således 14. 12. 1315 og 22. 8. 1324), og 7. 3. 1326 var han medlem af hertug Valdemars råd.
27. Pauli Magnussun (Povl Mogensen). Han var i 1302 forlover for kong Erik (20. 11.), 1313 med til at udstede en erklæring om, at de oprørske bønder havde sluttet forlig med kongen (omkring 28. 8.), og han var i 1314 dommer over oprørerne. Endelig optræder han 14. 12. 1315 som forlover for kong Erik.
28. Petri Pethersun (Peder Pedersen Stygge af slægten Galen, D. A. A. 1893, s. 166). Han nævnes blandt de 4, som »befordrede« hertug Kristoffer til

- kongelig magt (21. 12. 1319), og kong Kristoffer gav ham 29. 5. 1320 beskyttelsesbrev. 10. 6. 1324 var han forlover for kong Kristoffer, betegnes som »vor ridder«, og 14. 7. 1326 var han medlem af kong Valdemars råd.
29. Nicolai Brock iunioris (Niels Brok den yngre, D. A. A. 1889, s. 99). Søn af ovennævnte Niels Brok d. æ. (nr. 19). Han var 14. 12. 1315 forlover for hertug Erik 2. 5. 7. 1326 var han vidne på kong Valdemars forleningsbrev til Ludvig Albertsen.
30. Augonis Eskilsun (Ove Eskildsen). Han var forlover for kong Erik 5. 8. 1316.
31. Laurencii Lafrinssun (Lars Larsen Abildgaard, D. A. A., 1929, s. 8). Han blev sammen med 2 brødre fradømt liv og gods ved processen 1314. 1318 (16. eller 17. 4.) var han medlem af hertug Kristoffers og 26. 8. 1325 af kong Kristoffers råd.
32. Ebbonis Galt (Ebbe Galt, D. A. A. 1893, s. 172). Dommen over de jyske oprørere 1314 kendes kun fra et referat i Hvitfelds Danmarkshistorie. Blandt dommerne nævnes her en Ebbe Balle – et navn der ellers er ukendt i samtidens breve. Det er rimeligt at antage, at Hvitfeld har læst eller skrevet navnet forkert, så man måske må antage, at det er Ebbe Galt, der var dommer i 1314. Han optrådte endvidere som vidne ved kong Valdemars forleningsbrev til Ludvig Albertsen 5. 7. 1326.
33. Petri Rusticus (Peder Bonde). Han var vidne ved kong Valdemars ovennævnte forleningsbrev 1326.
34. Thorkilli Ebbysun (Thorkild Ebbesen af slægten Lange-Munk, D. A. A. 1901, s. 239). Han var dommer ved oprøret 1314.
35. Petri Grubbe (Peder Grubbe, D. A. A. 1895, s. 148). 1313 var han med til at erklære, at de oprørske bønder havde sluttet forlig med kong Erik (omkring 28. 8. ?), og han var i 1315 (14. 12.) og i 1316 (5. 8.) forlover for kongen. 1. 5. 1328 var han medlem af kong Valdemars råd.
36. Strangonis Esgesun (Strange Esgesen Bild, D. A. A. 1888, s. 63). Han var ligesom en broder og brodersøn dommer ved oprørsprocessen 1314 og 2 år efter var han (5. 8.) forlover for kong Erik.
37. Petri Wæther (Peder Vædder Ulfeldt, D. A. A. 1923, s. 503). Han var i 1313 med til at erklære, at de oprørske bønder havde sluttet forlig med kong Erik.
38. Petri Gødhesun (Peder Gødesen). Han var 28. 1. 1329 marsk hos kong Valdemar og er måske identisk med den Peder Godesen, der 14. 12. 1315 var forlover for hertug Erik 2. af Sønderjylland.
39. Iacobi Niclesun (Jakob Nielsen Gyldenstjerne, D. A. A. 1926, s. 6). Han var 9. 8. 1313 forlover for hertug Erik 2. og 5. 7. 1326 vidne ved kong Valdemars forleningsbrev til Ludvig Albertsen.